

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จักสานกกหุ้มภาชนะ

๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมผลิตภัณฑ์ที่ใช้เส้นกกมาถัก สาน หุ้มภาชนะที่ทำจากวัสดุต่างๆ เช่น เครื่องปั้นดินเผา เซรามิก แก้ว ไม้

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ผลิตภัณฑ์จักสานกกหุ้มภาชนะ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีภาชนะซึ่งทำจากวัสดุต่างๆ เป็นโครง แล้วใช้เส้นกกมาถัก สาน หรือสอด หุ้มอยู่ภายนอกภาชนะ อาจเคลือบสีหรือเคลือบด้วยสารเคลือบเงา และอาจใช้วัสดุอื่น เช่น ลวด เอ็น ผ้า ดิ้น เส้นใยพืช ลูกปัด เป็นส่วนประกอบ เพื่อความแข็งแรง มั่นคง สวยงาม
- ๒.๒ เส้นกก หมายถึง ต้นกกที่มีขนาดและอายุที่เหมาะสม นำมาทำความสะอาด แล้วกรีด จัก หรือเลียดให้เป็นเส้นตามขนาดที่ต้องการ ทำให้แห้ง อาจผ่านขั้นตอนการป้องกันเชื้อรา และอาจฟอกสีหรือย้อมสีก็ได้
- ๒.๓ ต้นกก หมายถึง พืชเส้นใยชนิดหนึ่ง ลำต้นเรียวยาวและมีสีเขียว ข้างในลำต้นมีเนื้ออ่อนสีขาว สูง ๑ เมตรถึง ๒ เมตร โคนต้นวัดโดยรอบประมาณ ๑ เซนติเมตร รากมีลักษณะเป็นเหง้าคล้ายรากข่า และเจริญเติบโตเป็นกอ การแพร่พันธุ์ใช้เหง้าหรือหัว

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

- ๓.๑ ลักษณะทั่วไป
ต้องประณีต มีรูปทรงสวยงาม และไม่มีรารากฎให้เห็นเด่นชัด
- ๓.๒ เส้นกก
ต้องไม่แตก ผุ เปราะ หรือหักง่าย และปราศจากร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง
- ๓.๓ ลวดลาย (ถ้ามี)
ต้องประณีต สวยงาม สม่่าเสมอ และไม่เห็นรอยต่ออย่างเด่นชัดตลอดชิ้นงาน
- ๓.๔ สี (ถ้ามี)
ต้องสม่่าเสมอ (ยกเว้นกรณีมีการย้อมไล่ระดับสี) ไม่ต่าง หลุด หรือลอก และเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ

- ๓.๕ การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)
ต้องประณีต ติดแน่น คงทน กลมกลืนและเหมาะสมกับชิ้นงาน
- ๓.๖ การเก็บริม (ถ้ามี)
ต้องประณีต สม่่าเสมอตลอดชิ้นงาน
- ๓.๗ การเคลือบเงา (ถ้ามี)
ต้องเรียบ สม่่าเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบ กรอบ แตก หลุด หรือลอก และไม่หนาเกินไปจนทำให้ผลิตภัณฑ์ขาดความสวยงาม
- เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๗.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคน ไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนนจากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง
- ๓.๘ ภาชนะ
ต้องไม่มีรอยแตก ร้าว หรือตำหนิเด่นชัด
- ๓.๙ การใช้งาน
ต้องสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

๔. การบรรจุ

- ๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุผลิตภัณฑ์จกสถานกหุ่มภาชนะในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์จกสถานกหุ่มภาชนะได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

- ๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์จกสถานกหุ่มภาชนะทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียด ต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน
- (๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น จกสถานกหุ่มแจกัน จกสถานกหุ่มกระถาง
 - (๒) ขนาดหรือมิติ
 - (๓) เดือน ปีที่ทำ
 - (๔) กรณีใช้สีธรรมชาติให้ระบุ
 - (๕) ข้อแนะนำในการใช้และการดูแลรักษา
 - (๖) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ผลิตภัณฑ์จักสานกกหุ้มภาชนะที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบภาชนะ การใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๘ ข้อ ๓.๙ ข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์จักสานกกหุ้มภาชนะรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป เส้นก ลวดลาย สี การประกอบด้วยวัสดุอื่น การเก็บริม และการเคลือบเงา ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๗ จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์จักสานกกหุ้มภาชนะรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๓ เกณฑ์การตัดสิน
- ตัวอย่างผลิตภัณฑ์จักสานกกหุ้มภาชนะต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์จักสานกกหุ้มภาชนะรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

- ๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป เส้นก ลวดลาย สี การประกอบด้วยวัสดุอื่น การเก็บริม และการเคลือบเงา
- ๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์จักสานกกหุ้มภาชนะอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจสอบและให้คะแนนโดยอิสระ
- ๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน
(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องประณีต มีรูปทรงสวยงาม และไม่มีราปรากฏให้เห็น	๔	๓	๒	๑
เส้นกนก	ต้องไม่แตก ผุ เปราะ หรือหักง่าย และไม่มีร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง	๔	๓	๒	๑
ลวดลาย (ถ้ามี)	ต้องประณีต สวยงาม สม่ำเสมอ และไม่เห็นรอยต่ออย่างเด่นชัดตลอดชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
สี (ถ้ามี)	ต้องสม่ำเสมอ (ยกเว้นกรณีมีการย้อมไล่ระดับสี) ไม่ต่าง หลุด หรือลอก และเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ	๔	๓	๒	๑
การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)	ต้องประณีต ติดแน่น คงทน กลมกลืนและเหมาะสมกับชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
การเก็บริม (ถ้ามี)	ต้องประณีต สม่ำเสมอตลอดชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
การเคลือบเงา (ถ้ามี)	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบ กรอบ แตก หลุด หรือลอก และไม่หนาเกินไปจนทำให้ผลิตภัณฑ์ความสวยงาม	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบภาชนะ การใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก
ให้ตรวจพินิจ